БЕКИТИЛДИ

Тогуз-Торо райондук билим берүү бөлүмүнүн

2023-жылдын 14-мартындагы 24-б буйругу менен

Управление юстиции Жалал-Абадской области
14 марта 2023 года
произвело государственную перерегистрацию
юридического лица
серия и номер свидетельства 006344
Дата первичной регистрации 08.09.1985

№12 ЫДЫРЫС КАДЫРКУЛОВ АТЫНДАГЫ ЖАЛПЫ БИЛИМ БЕРҮҮЧҮ ОРТО МЕКТЕБИ-МЕКЕМЕСИНИН УСТАВЫ

КОШ-БУЛАК АЙЫЛЫ-2023

Сканировано с CamScanner

1. Жалпы жоболор
2. Мекеменин ишин уюштуру
3. Билим берүү процесси
4. Билим берүү процессинин катышуучулары
5. Мекемени башкаруу
6. Мүлк жана материалдык-финансылык каражаттар
7. Эл аралык кызматташтык
8. Мекемени жоюу жана өгөртүп уюштуруу

1. Жалпы жоболор

1.1 №12 Ыдырыс Кадыркулов атындагы жалпы билим берүүчү орто мектеби -мекемеси (мындан ары мекеме) Кыргыз Республикасынын ченемдик актыларына, «Билим берүү жөнүндөгү» Кыргыз Республикасынын мыйзамынын
10-беренесине ылайык жана ушул уставдын негизинде билим берүү мекемеси катары ишмердүүлүгүн жүргүзөт.

№12 Ыдырыс Кадыркулов атындагы жалпы билим берүүчү орто мектеби- мекемесинин толук фирмалык аталышы:
Мамлекеттик тилде: №12 Ыдырыс Кадыркулов атындагы жалпы билим берүүчү орто мектеби-мекемеси.
Расмий тилде: Учреждение –Общеобразовательная средняя школа №12 имени Ыдырыса Кадыркула

Мекеменин кыскартылган фирмалык аталышы:
Мамлекеттик тилде: №12 Ы.Кадыркулов ат. ЖББОМ- М-е
Расмий тилде: У-е -ОСШ №12 им Ы.Кадыркулова

Мекеменин юридикалык дареги: Жалал-Абад облусу, Тогуз-Торо району,
Кош-Булак айылы, Кайыңды көчөсү №12

1.2.Мекеменин үзгүлтүксүз билим берүү системасынын негизги бөлүгү болуп саналып, мамлекет тарабынан кепилдик берилген милдеттүү жана акысыз жалпы башталгыч жана жалпы негизги билим алууну, ошондой эле акысыз жалпы орто билим боюнча Кыргыз Республикасынын жарандарынын укугун ишке ашыруу үчүн шарттарды түзөт

1.3. Мекеменин иши төмөнкү принциптерге негизделет:
-республикалык бардык жарандарынын сапаттуу билим алуу укуктарына теңдиги;
-гумандуулугу жана жалпы адамзаттын баалуулуктарынын артыкчылыгы;
-билим берүү процессинин ырааттуулугу жана үзгүлтүксүздүгү;
-окутуунун динден тышкары мүнөзү;
-академиялык эркиндик жана ак ниеттик;
-жарандуулук жана патриоттуулук;
-жоопкерчиликтик жана натыйжалуулук.

1.4. Мекеменин өзүнүн ишинде Кыргыз Республикасынын мыйзамдарын жана өзүнүн уставын жетекчиликке алат.

1.5. Мекеменин негизги максаттары:

Сканировано с CamScanner

-мамлекеттик билим берүү стандарттарын аткаруунун жана турмуштук компетенцияларына жетишүүнүн негизинде окуучулардын инсандык жалпы маданиятын калыптандыруу.

-кесиптик билим берүү программаларын аң-сезимдүүлүк менен тандоо жана андан ары өздөштүрүү үчүн негиз түзүү.

-адамдын укуктары менен эркиндигин урматтоого, толеранттуу болууга жарандуулукка тарбиялоо:

-мамлекеттик билим берүү стандарттарын аткаруунун жана турмуштук компетенцияларына жетишүүнүн негизинде окуучулардын инсандык жалпы маданиятын калыптандыруу;

-кесиптик билим берүү программаларын аң-сезимдүүлүк менен тандоо жана андан ары өздөштүрүү үчүн негиз түзөт;

-адамдын укуктары менен эркиндигин урматтоого, толеранттуу болууга жарандуулукка тарбиялоо;

-мекенин, үй-бүлөсүн жана курчап турган айлана-чөйрөнү, эмгекти сыйлоо, сергек жашоо адаттарын калыптандыруу.

-адамдын, коомдун мамлкеттин кызыкчылыктары үчүн окуучуларды окуутуну жана тарбиялоону жүргүзүү.

1.6 Мекеме адамдын, коомдун, мамлекеттин кызыкчылыктары үчүн окуучуларды окутууну жана тарбиялоону жүргүзүп, инсандын ден соолугун сактоону камсыздаган жана ар тараптан өнүгүүсүнө, анын ичинде өз алдынча жана кошумча билим алуу зарылчылыгын канааттандыруу боюнча дагы ылайыктуу шарттарды түзүү.

1.7. Мекеме мамлекеттик билим берүү стандарттарына ылайык жалпы башталгыч, жалпы негизги жана жалпы орто билим берүүнүн сапаты, билим берүү жана тарбиялоо процессин уюштурууда окуучулардын жашына жараша психологиялык жана физиологиялык өзгөчөлүктөрүнө, шыктуулуктарына жана жөндөмдөрүнө колдонулуучу тариздердин, усулдардын жана каражаттардын шайкештиги, алардын өмүрлөрүн жана ден соолуктарын коргоо талаптары маалыматтык коопсуздукту камсыздоо боюнча Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында аныкталган тартипте жооп тартат.

1.8. Жалпы башталгыч жана жалпы негизги билим берүү күндүзгү тариздe жүзөгө ашырылат.

Окуучулардын физиологиялык жана психологиялык акыбалдарына байланыштуу жалпы билим берүү программалары үй-бүлөлүк жана жекече билим алуу тариздеринде өздөштүрүлүшү мүмкүн.

Жалпы билим берүү уюмунун артык баскычтарында негизги жалпы билим берүү программаларын ийгиликтүү өздөштүргөн окуучулар өз алдынча билим алуу тариzин экстернатты колдоно алышат.

1.9. Билим алуунун бардык тариздеринде конкреттүү негизги жалпы билим программасынын чегинде бирдиктүү мамлекеттик билим берүү стандарты иштейт.

2. Мекеменин ишин уюштуруу.

2.1 Мекеме юридикалык жак катары уставы, эсептөө жана башка счеттору мамлекеттик жана (же) расмий тилдеринде почталык дареги жазылган мөөрү, бурч-мөөрү (штамп) жана бланктары,бекитилип берилген мүлкү бар уюм болуп саналат.

Сканировано с CamScanner

2.2 Уюм Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети бекиткен тартип боюнча мамлекеттик аттестациядан (аккредатициядан) өтөт.

2.3 Мекеменин уюштуруучусу: Тогуз-Торо райондук билим берүү бөлүмү мекемеси (кат №4964-3303-М-е, ИУЖК коду 02169559, ИСН 00602199710319, юридикалык дареги: Жалал-Абад облусу, Тогуз-Торо району, Казарман айылы, Т.Жээналиев көчөсү №31/1). Мекеме уюштуруучунун же ал ыйгарым укук берген органдын макулдугу боюнча юридикалык жак же филиал статусу бар түзүмдүк бөлүмдөрүн түзүп, аларды өз алдынча күбөлүк менен камсыздайт. Түзүмдүк бөлүмдөр өзүнүн түзүмдүк бөлүмдөрүн ачууга укуксуз.

Юридикалык жак же филиал статусун алган түзүмдүк бөлүмдөр Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген тартипте мамлекеттик каттоодон өтүшөт.

Мекеменин түзүмдүк бөлүмдөрүнүн мамлекеттик аттестацисы (аккредитациясы) Кыргыз Республикасынын тийиштүү мыйзамдарынын негизинде өткөрүлөт.

Берилген ишеним каттын негизинде иш алып барган түзүмдүк бөлүмдөрдүн жетекчилеринин дайындалышы жалпы билим берүү уюмунун уставына ылайык жүргүзүлөт.

2.4 Мекеме Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык жана келишимдин негизинде кесиптик уюмдарын жана бирикмелерин (педагогикалык ассоциацияларды, союздарды, окутуу-усулдук бирикмелерди ж.б. кеңештерди жана уюмдарды) түзүүгө жана (же) алардын иштерине катышууга укуктуу.

2.5 Мекеме билим берүү процессинин катышуучулары жөнүндө жеке мүнөздөгү маалыматтардын купуялуулук режимин сактоого жоопкерчилик тартат.

Жеке мүнөздөгү маалыматтарды топтоо окуучулардын коопсуздугун камсыздоо максатында жалпы билим берүү уюмдарында ички колдонуу үчүн гана жүргүзүлөт.

Кызматтык абалына байланыштуу жеке маалыматтарга ээ болгон жалпы билим берүү уюмдарынын кызматкерлери билим берүү процессинин катышуучулары жөнүндө жеке маалыматтардын купуялуулук режимин сактоого жоопкерчилик тартышат.

Жеке мүнөздөгү маалыматтарды топтоо жеке мүнөздөгү маалымат жөнүндө мыйзамдарга ылайык ишке ашырылат.

2.6 Мекемеде окуучулардын тамактануусун уюштуруу Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин токтому менен жүргүзүлөт.

2.7 Мекемеде класстардын саны жарандардын тапшырган арыздарына жана санитардык-тазалык эрежелери менен класстардын толукталышынын чектүү ченемдердин негизинде жалпы билим берүү процессин жүргүзүү үчүн түзүлгөн шарттарга байланыштуу болот.

- 1 жана 2-баскычтар үчүн 25 окуучу
- 3-баскычтар үчүн 20 окуучу

Чет тили жана орус тили сабактарын өтүүдө 1-9- класстарда 30, 10-11-класстарда 25 окуучу менен толукталган класстарда эки топко бөлүнөт.

2.8 Мекеменин класс-комплектеринин толукталышынын чектүү ченемин Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети аныктайт.

Чакан комплектүү жалпы билим берүү уюмунун класстарынын толукталышы тийиштүү шарттар жана каражаттардын болушуна жараша белгиленет.

2.9 Мекеме окуучулардын ата-энелеринин (мыйзамдуу өкүлдөрүнүн) сураныычтары боюнча Кыргыз Республикасынын тийиштүү ченемдик укуктук актысынын негизинде акы төлөнүүчү узартылган топторду ачууга укуктуу.

Сканировано с CamScanner

2.10 Мекемеде балдардын психикалык жана физиологиялык деңгээлинин окууга толук даяр эместигин жоюу максатында алардын ата-энелеринин (мыйзамдуу өкүлдөрүнүн) сураныштарын эске алып, уюштуруучунун макулдугу менен Кыргыз Республикасынын тийиштүү мыйзамдарынын негизинде компенсациялуу окутуу класстары ачылышы мүмкүн.

2.11 Мекеменин макулдугу боюнча Кыргыз Республикасынын тийиштүү мыйзамдарынын негизинде акыл-эсинде жана дене түзүлүшүндө кынтыгы бар окуучулар үчүн атайын (коррекциялоочу) класстары ачылышы мүмкүн.

Окуучуларды атайын (коррекциялоочу) класстарга которуу (жиберүү) алардын ата-энелеринин (мыйзамдуу өкүлдөрүнүн) макулдугу менен психологиялык-медициналык – педагогикалык консультациянын корутундусу боюнча билим берүүнү мамлекеттик башкаруунун тийиштүү региондук органы тарабынан Кыргыз Республикасынын тийиштүү мыйзамына ылайык жүргүзүлөт.

III. Билим берүү процесси

3.1 Мекеме билим берүү процессин негизги жалпы билим берүү программаларынын деңгээлдерине ылайык мектептик билим берүүнүн 3 баскычында жүргүзүлөт.

-жалпы башталгыч билим берүү (окутуунун ченемдик мөөнөтү -4 жыл)

-жалпы негизги билим берүү (окутуунун ченемдик мөөнөтү -5 жыл)

-жалпы орто билим берүү (окутуунун ченемик мөөнөтү -2 жыл)

3.2 Мекемеге 6-7 жашка толгон балдар кабыл алынат, ар бир класста окутуунун узактыгы бир окуу жылынан кем эмес.

3.3 Башталгыч жалпы билим берүүнүн милдеттери:

-башталгыч жалпы билим берүүнүн милдеттери болуп, окуучуларды окутуу, тарбиялоо жана өнүктүрүү;

-алардын окуудагы, жазуудагы жана саноодогу жалпы билүүлөрү менен жөндөмдөрүн өнүктүрүү;

-логикалык ой жүгүртүү элементтерин жана таанып билүү ишин калыптандыруу;

-өз алдынча билим алуунун жана өзүн-өзү уюштуруунун жөнөкөй ыкмаларын үйрөтүү;

-жүрүм-турум жана сүйлөөнүн маданиятын калыптандыруу;

-өздүк тазалыгын жана сергек жашоонун адаттарын өздөштүрүү эсептелет;

-жалпы башталгыч билим берүү, негизги жалпы билим алуу үчүн база болуп саналат.

3.4 Экинчи баскыч- жалпы негизги билим берүүнүн милдеттери болуп окуучуларды инсан катары тарбиялоо, түзүү жана калыптандыруу үчүн социалдык жактан өзүн-өзү аныктоого өз алдынча иш тажрыйбасын өздөштүрүүгө жана өзүн-өзү көзөмөлдөөгө багытталган шыктарын жана компетенцияларын өнүктүрүү эсептелет.

Жалпы негизги билим берүү жалпы орто билим, башталгыч жана орто кесиптик билим алуу үчүн база болуп саналат.

Сканировано с CamScanner

3.5 Үчүнчү баскыч- жалпы орто билим берүүнүн аяктоочу этабы болуп окуучулардын туруктуу компетенцияларына жана чыгармачылык шыктарын өнүктүрөт, ошондой эле дифференцияланган окутуунун жана кесипти, же эмгектенүүнү аң сезимдүү тандоо үчүн даярдоонун негизинде өз алдынча окуу көндүмдөрүн калыптандырууну камсыздайт.

Жалпы орто билим башталгыч орто жана жогорку кесиптик билим берүү программалары боюнча окууну улантууга база болуп берет.

Жалпы билим берүү уюмундагы Кыргыз Республикасынын тийиштүү мыйзамы аныктаган экстернат таризинен тышкары тездетилген окутуу программалары боюнча жалпы орто билим берүүгө жол берилбейт.

Акыл-эсин жана (же) дене түзүлүшүн коррекциялоого муктаж балдар үчүн атайын жалпы билим берүү уюмдарынын окутуу мөөнөтү Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети тарабынан аныкталат.

Жалпы билим берүү уюмунда тийиштүү шарттар болсо окуучулардын жана алардын ата-энелеринин(мыйзамдуу өкүлдөрүнүн) сураныччтарына ылайык ар кандай окутуу профилдерин жана багыттарын киргизүү мүмкүн.

3.6 Конкреттүү мекемеде жалпы орто билим берүүнүн мазмуну мамлекеттик билим берүү стандарттарынын жана негизги жалпы билим берүү программаларынын негизинде аныкталып, жалпы билим берүү уюму өз алдынча ишке ашырат.

Мекеме мамлекеттик билим берүү стандарттарына ылайык өз алдынча иштеп чыккан модификацияланган жалпы билим берүү программаларынын экспертизасын педагогикалык багытта иштеген илим изилдөө институту өткөрөт.

3.7. Мекемеде окутуу мамлекеттик тилдеде жүргүзүлөт.

Мекеме Кыргыз Республикасынын мамлекеттик тили деп аныкталган кыргыз тилин мамлекеттик билим берүү стандартына ылайык окутат. Кыргыз Республикасында расмий тили катары орус тили, ошондой эле бир чет тили Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлиги (мындан ары – Билим берүү министрлиги) бекиткен Базистик окуу планына ылайык окутулат.

3.8. Мекемеде тийиштүү шарттар (педагогикалык кадрлар, окутуу-усулдук каражаттар, материалдык-техникалык жабдуулар ж.б.) болсо КРнын мыйзамдарына ылайык, негизги жалпы билим берүү программаларынан тышкары да кошумча билим берүү программаларын ишке ашыра алат жана кошумча билим берүү кызматын (келишимдин негизинде) көрсөтө алат.

3.9. Мекеме Кыргыз Республикасынын тийиштүү ченемдик укуктук актыны жетекчиликке алып, баа коюу системасын, окутуунун жана тарбиялоонун тариздерин, ыкмаларын жана усулдарын, ошондой эле окуучулардын которуу сынактарын мезгилдүүлүгүн жана тариздерин тандоого укуктуу.

3.9. Мекемеде Базистик окуу планынын негизинде иштелип чыккан иш окуу планы боюнча билим берүү процесси өткөрүлөт. Окуучулардын окуу жүктөмү чектелген жүктөмдүн

Сканировано с CamScanner

ченеминен ашпаш керек жана Базистик окуу планынын окуу сабактарынын окутууга бөлүнгөн саттарынын санынан төмөн болбошу керек.

Мекемеде жеткиликтүү окуу жүктөмөнүн чегин эске алуу менен беш күндүк окуу жумалыгы белгиленет.

3.10. Мекеменин окуу жылы 1-сентябрдан башталат, ал эми бул күн жекшемби күнгө туш келсе кийинки иш күнүнөн башталат. Сабактардын башталышы Iсмена 8-00дө, IIсмена 13-00дө, кыш мезгилинде Iсменада 8-30да, IIсменада 13-30дабашталат.

Мектепте билим берүүнүн I-II-III баскычтарында окуу жылынын узактыгы мамлекеттик жыйынтыктоо аттестациясынын мөөнөттөрүн эсептебегенде 34 жумадан кем эмес, биринчи жана даярдоо класстарында 33 жуманы түзөт.

I чейрек	9 жума
II чейрек	7 жума
III чейрек	10 жума
IV чейрек	8 жума

Окуу жылынын ичиндеги каникулдар 30 календардык күндөн кем эмес, ал эми биринчи жана даярдоо класстарында жыл ичинде бир жума кошумча каникул берилет. Мекеменин даярдоо класстарда сабактын созулушу 35 минута, биринчи класстарда 40 минута, 2-11-класстарда 45 минутаны түзөт. Мекеме жылдык (календарлык) окутуу жүгүртмөсүн билим берүүнү мамлекеттик башкаруунун региондук органы менен макулдашып бекитет.

3.11. Мамлекеттик билим берүү саясатын ишке ашырган мектептин мамлекеттик көзөмөлдөөнү билим берүү тармагындагы ыйгарым укуктуу мамлекеттик орган жана билим берүүнү мамлекеттик башкаруунун региондук органдары жүргүзөт.

3.12 Жалпы орто билим берүүнүн сапатынын кепилдигинин негизги таризи болуп аныкталган тартипте беш жылда бир жолу өткөрүлүүчү мамлекеттик аттестациясы (аккредитациясы) эсептелинет.

IV. Билим берүү процессинин катышуучулары.

4.1 Мекеменин окуу процессинин катышуучулары болуп окуучулар, педагогикалык кызматкерлер (мында ары мугалимдер) жана окуучулардын ата-энелери (мыйзамдуу өкүлдөрү) эсептелинет.

4.2 Мекемеге бекитилген аймакта жашаган окуу жашындагы балдардын жана өспүрүмдөрдүн бардыгы арыздарынын жана аныкталган үлгүдөгү медициналык маалым каттарынын негизинде мектепке билим берүүнүн бардык баскычтарына кабыл алуулары сыноосуз, акчалай жана башка төлөмдөрсүз кабыл алынат.

4.3 Мекеме кабыл алып жаткан окуучуларды жана ата-энелерин (мыйзамдуу өкүлдөрүн) уюм өзүнүн Уставы жана окуу процессин жөнгө салуучу башка да жергиликтүү документтер менен тааныштырууга милдеттүү.

4.4 Окуучулар төмөнкүлөргө укуктуу:

-уюмдун ар кайсы этабына окууга кирүүгө жана билим алуунун таризин тандоого;

-мамлекеттик билим берүү стандарттарынын денгээлинде милдеттүү жана акысыз жалпы башталгыч, жалпы негизги жана жалпы орто билим алууга;

-кошумча билим берүү кызматын, анын ичинде акы төлөнүүчү да таризди алууга;

-мекеменин китепканасын, маданияттык-спорттук жана өндүрүштүк базасын пайдаланууга;

Сканировано с CamScanner

Өткөн класстын (баскычтын) негизги жалпы билим берүү программаларын өздөштүрбөгөн окуучулар Кыргы Республикасынын тийиштүү мыйзамдарына ылайык жалпы билим берүү уюмунун кийинки классында (баскычында) окуусуна жол берилбейт.

4.10 Мекемеде мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестациядан өткөн бүтүрүүчүгө Кыргыз Республикасынын тийиштүү мыйзамдарына ылайык уюмдун герби бар мөөрү менен күбөлөндүрүлгөн билими жөнүндө мамлекеттик үлгүдөгү документ (күбөлүк, аттестат) берилет.

Мекеме жалпы негизги же орто билим берүүнү аяктабаган окуучуга аныкталган үлгүдөгү маалым кат тапшырат.

4.11 Жалпы негизги жана жалпы орто билим берүү программаларын өздөштүрүүдө ийгиликтерге жетишкен бүтүрүүчүгө уюмдун герби бар, мөөрү басылган билиминин артыкчылыгы жөнүндө мамлекеттик үлгүдөгү документ (күбөлүк, аттестат) берилет.

Бир же бир нече сабактарды өздөштүрүүдө өзгөчө ийгиликтерге жетишкен бүтүрүүчү “айрым сабактарды өздөштүрүүдө жетишкен өзгөчө ийгиликтери үчүн” деген мактоо баракчасы менен сыйланат. Бардык сабактардан эң жакшы чейректик, жылдык жана жыйынтыктоочу баалары бар көчүрүү класстарынын окуучулары “окуудагы эң жакшы ийгиликтери үчүн” деген мактоо баракчасы менени сыйланышат.

4.12 Мекеменин педагогикалык кеңешинин чечими жана балдардын иштери боюнча комиссиянын макулдугу менен укукка каршы иш аракеттерди жасаган жана уюмдун уставын көп жолу одоно бузгандыгы үчүн 15 жашка чыккан окуучу педагогикалык таасир этүүнүн чарасы катары уюмдан чыгарылат.

Балдардын иштери боюнча комиссия ата-энеси (мыйзамдуу өкүлү) менен бирдикте чыгарылган окуучуну башка мекемеде окуусун улантуу же ишке орноштуруу боюнча чечимин бир ай ичинде кабыл алат.

Жетим балдарды жана ата-энелеринен (мыйзамдуу өкүлдөрүнүн багуусунан) ажыраган балдарды мекемеден чыгаруу жөнүндөгү чечим мамлекеттик администрациясынын алдындагы үй-бүлөнү жана балдарды коргоо комиссиясынын макулдугу менен кабыл алынат.

4.13 Окуучулардын ата-энелери (мыйзамдуу өкүлдөрү) төмөнкүлөргө укуктуу:

-уюмду тандап, окуусун улантуу үчүн окутуунун бардык этабына балдарын жиберүүгө жана билим алуунун таризин тандоого;

-мамлекеттик билим берүү стандарттарынын чегинде окуучулардын жалпы орто билим алуу укугун сактоону талап кылууга;

-балдардын мыйзамдуу укуктарын жана кызыкчылыктарын коргоого;

-уставда аныкталган таризде мекемени башкаруусуна катышууга;

-ата-энелердин класстык жана уюмдук чогулуштарында окуу-тарбия иштерин жакшыртуу багыттарында жекече сунуштарды, пикирлерди айтууга;

-мекемени материалдык жактан колдоо максатында демөөрчүлүк жардамдарды берүүгө жана максаттуу жардамдарды уюштурууга;

-билим берүүнүн мамлекеттик башкаруунун региондук органына балдарды окутуу жана тарбиялоо маселелери боюнча кайрылууга.

4.14 Окуучулардын ата-энелери(мыйзамдуу өкүлдөрү) төмөнкүлөргө милдеттүү:

-балдардын саламаттыгынын сактыгын, алардын руханий жана дене боюнун жетилишин үй-бүлөдө адеп-ахлактык жактан калыптанышын камсыз кылуучу тиричилик жана балага жалпы билим алуу үчүн зарыл шарттарын түзүүгө;

-балдардын күч-кубатына жана психикалык ден соолуктарына ар дайым камкордук көрүүгө;

Сканировано с CamScanner

-баланын окууга керектүү болгон шаймандары менен камсыз кылууга, окууга келишин камсыздоого;
-баланын окуудагы жетишкендиктери жана жүрүш-турушу менен мезгил –мезгил менен таанышып туруууга, ата-энелердин чогулуштарына катышууга;
-мекемеден бош учурунда баласынын жүрүш-турушуна жана коопсуздугуна жооп берүүгө;
-баланын инсандык намысын урматтап, аны улуттук, тарыхый, руханий маданияттык байлыктарын жана элдик салттарды, Мекенин, айлана-чөйрөнү урматтоого тарбиялоого;
-балдардын мекеменин эмеректерин, окуу куралдарын жана башка мүлктөрүн иштен чыгаргандыгы үчүн жооп берет, аларды калыбына келтирет:
-уюмдун Уставындагы өзүлөрүнүн укуктарын жана милдеттерин аткарууга жана балдарынын тарбиясына жана балдары уюмга зыян келтиргендиги үчүн Кыргыз Республикасынын мыйзамдары аныктаган тартипте жооп берүүгө милдеттүү.
4.15. Мугалимдер үчүн жалпы жумуш берүүчү болуп мекеме эсептелет жана аны мекеменин директору жүргүзөт.

Педагогикалык кызматка билими жөнүндө диплому жана тийиштүү педагогикалык квалификациясын аныктаган педагогикалык адистикке ээ болгон адамдар жеке келишимдин негизинде кабыл алынат.

Педагогикалык билими жана дасыгы жок адамдар кайра даярдоо курстарынан өткөндөн кийин гана уюмга иштөөгө укуктуу. Соттолгон же Кыргыз Республикасынын бекиткен тизме боюнча медициналык көрсөткүчтөрү бар жарандарга мекемеде иштөөгө жол берилбейт.

Педагогикалык иш жүргүзүү укугунан ажыратуу Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык жүргүзүлөт.
4.17 Мугалимдердин эмгек мамилелери КРнын Эмгек кодексине ылайык түзүлгөн келишим менен жөнгө салынат.
4.18 Мугалимдер төмөнкүлөргө укуктуу:
-педагогдук ишти уюштуруунун усулдары менен түрлөрүн эркин тандап алууга;
-мамлекеттик билим берүү стандарттарынын окутуу жана тарбиялоо усулдарынын негизинде автордук жалпы билим берүү программасын, окуу китебин, окутуу-усулдук колдонмосун иштеп чыгууга жана колдонууга;
-алдыңкы педагогикалык тажрыйбаларды жүзөгө ашырууга;
-өзүнүн аброюн жана кесиптик баркын коргоого;
-кесиптик ишин жакшыртуу максатында тиешелүү шарттарды талап кылууга;
-өзүнүн кесиптик денгээлин жана дасыгын жогорулатууга (бул максатта жалпы билим берүү уюмунун администрациясы мугалимдердин кайра даярдоо жана дасыктарын жогорулатуу курстарында окутуу үчүн тийиштүү шарттарды түзөт);
-Кыргыз Республикасынын тийиштүү мыйзамдарына ылайык өз ыктыяры менен аттестациялануута ;
-Уставда көрсөтүлгөн тартипте мекеменин башкарууга катышууга:
-Кыргыз Республикасынын мыйзамдары жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары кабыл алган кошумча социалдык кепилдиктерге жана жеңилдиктерге:
-окуу-тарбия иштерин жакшыртуу боюнча сунуштарын, пикирлерин педкенешмеде айтууга;
-өзгөчө сиңирген эмгеги үчүн “Ардак грамоталар», «Билим берүүнүн мыктысы» төш белгиси, орден -медалдар жана башка сыйлыктар менен сыйланууга.
4.18. Мугалимдер төмөнкүлөргө милдеттүү:

-Педагогдук этиканын ченемдерин сактоо менен уюмдун Уставынын талаптарын аткарууга жана урматтоого;

-мамлекеттик билим берүү стандарттарынын денгээлинде окуучуларга негизги жана жалпы орто билим берүү программаларынын өздөштүрүүлөрүн камсыз кылууга;

-окуучулардын өзгөчөлүктөрүн, ишке чеберчилик менен мамиле кылууларын өнүктүрүүгө, жүрүм-турумдарынын жогорку ахлактык сапаттарын тарбиялоого;

-өзүнүн кесиптик денгээлин ар дайым өркүндөтүүгө жана дасыктарын кеминде 5 жылда бир жолу жогорулатууга;

-окуучуларга карата моралдык жана күч ыкмаларын колдонбоого;

-өзүнө бекитилген класста сабак берген мугалимдер, ата-энелери менен тыгыз байланышта болуп, окуучулардын терең билим алуусуна, эмгекти сүйүүсүнө, маданияттуу жүрүм-турумга ээ болуусуна жетиштирүүгө;

-өз кесиби боюнча окуу кабинетинин жасалгаланышы жана материалдык базасын толукталышына салым кошууга;

-Кыргыз Республикасынын мыйзамдары жана мекеменин уставы менен мугалимдердин кошумча укуктары жана милдеттери аныкталышы мүмкүн.

4.19 Мугалимдерге берилүүчү педагогикалык жүктүн өлчөмү окуу планы боюнча сааттардын санына, мекеменин кадрлар менен камсыздалышына жараша аныкталат. Окуу планынын саттарынын саны азайтылбаса же класстардын саны кыскартылбаса окуу жылынын башында белгиленген окутуу жүктөмөнүн өлчөмүн (педагогикалык иши) окуу жылынын ичинде жалпы билим берүү уюмунун администрациясынын демилгеси менен 1 ставкадан төмөн кыскартылбайт)

Жаңы окуу жылынын башында окутуу жүгүн белгилөөдө бул жалпы билим берүү уюму негизги иши орду болуп саналган мугалимдер үчүн класстарда сабак өтүү өлчөмү жана окутууну улантуу сакталат.

4.20 Мугалимдин макулдугусуз кесиптик милдеттеринде жана эмгек келишиминде каралбаган жумуштарга тартууга жол берилбейт. Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында аныкталган учурлардан тышкары эмгек келишими менен каралбаган жумушту аткарууга мугалимдин каршы болушу аны кызматтан бошотууга негиз боло албайт.

4.21 Башка категориядагы кызматкерлердин укуктары менен милдеттери тийиштүү типтеги дасыктык мүнөздөмөлөрү жана жалпы билим берүү уюмунун уставы менен аныкталат.

V. Мекемени башкаруу.

5.1 Мекеменин башкаруу Кыргыз Республикасынын «Билим берүү жөнүндөгү» мыйзамына, «Жалпы билим берүү мекемеси жөнүндөгү типтүү Жобого» жана уюмдун Уставына ылайык демократиялык ачык-айкындык, өз алдынчалуулук жана мамлекеттик -коомдук кызматташтык принциптерине ылайык жүргүзүлөт.

5.2 Мекемеде тең башкаруунун тариздери болуп жалпы чогулуш, педагогикалык кеңеш, камкорчулар кеңеши, ата-энелер комитети, окуучулардын өз алдынча башкаруусу эсептелет. Тең башкаруу органдарын шайлоо тартиби жана алардын ыйгарым укуктары Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык жалпы билим берүү уюмунун уставында аныкталат.

5.3Мекемеге түздөн-түз жетекчиликти директор жүзөгө ашырат.

Сканировано с CamScanner

Мекенин директору Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексине ылайык билим берүүнү мамлекеттик башкаруунун тийиштүү региондук органы тарабынан кызматка дайындалат жана ээлеген кызматынан бошотулат. Директорлук кызматка пенсия жашынан өтпөгөн, жогорку педагогикалык билими бар, 7 жылдан кем эмес педагогикалык стажга ээ, Кыргыз Республикасынын билим берүү жаатындагы ченемдик укуктук актыларын, психологияны, менежментти жана билим берүүнү каржылоону, мекемеде билим берүү маселелери боюнча мамлекеттик институттардын жана коомдук мекемелердин укуктарын жана милдеттерин билген Кыргыз Республикасынын жараны дайындалат.

Мекеменин директору менен 5 жылга чейинки мөөнөткө, бирок катары менен экиден ашык эмес мөөнөткө эмгек келишимин түзөт.

Мекеменин директору Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексине ылайык кызматка дайындалат, которулат жана ээлеген кызматынан бошотулат.

5.4 Директордун орун басарлары (окуу бөлүмүнүн башчысы, мектептен жана класстан тышкаркы иштерди уюштуруучу, соцпедагог) жана чарба иштери боюнча орун басарын ишке дайындоо жана иштен бошотуу мекеме директорунун сунуштамасы менен билим берүүнү мамлекеттик башкаруунун региондук органы тарабынан жүргүзүлөт. Педагогикалык жана башка кызматкерлерди жумушка алууну жана кызматтан бошотууну мекеме директору Кыргыз Республикасынын Эмгек кодексине жана мекеменин Уставына ылайык жүргүзөт.

5.5 Мекеме директору ата-энелердин (мыйзамдуу өкүлдөрүн) мамлекеттин жана коомдун алдында өзүнүн кызматтык милдеттерине, эмгек келишимине жана мекеменин уставына ылайык жекече жооп тартат.

5.6.Мекеме директору төмөнкүлөргө милдеттүү:

-Кыргыз Республикасынын Конститутциясы, Кыргыз Республикасынын «Билим берүү жөнүндө» жана «Мугалимдин статусу жөнүндө» мыйзамдарын, жалпы орто билим берүү жаатындагы ченемдик укуктук актыларын сактап, ишке ашырууга;

-билим берүүнү мамлекеттик башкаруунун тийиштүү региондук органдарын макулдугу боюнча педагогикалык кенеш менен бирдикте мекеменин негизги өнүгүү багыттарын аныктап, ишке ашырууга;

-администрациялык-аткаруу органдарында жана башка мекемелерде мекеменин укуктарын жана кызыкчылыктарын коргоого;

-мугалимдерди жана техникалык кызматкерлерди тандоону, алардын функционалдык милдеттерин аныктоону жана жеке келишимдин негизинде жумушка алууну, аларды бошотууну жүргүзүү менен педагогикалык кеңешти жетектөөгө;

-билим берүүнү мамлекеттик башкарууну тийиштүү региондук органы менен макулдашылган окуу планы мугалимдер менен бирдикте жүзөгө ашырууга;

-мамлекеттик билим берүү стардарттарынын жана негизги билим берүү программаларынын чегинде окуучулардын билимдеринин жеткиликтүүлүгүн жана сапаттуулугун камсыз кылууга;

-мугалимдердин дасыктарын жогорулатууга жана алардын кесиптик өсүшүнө шарттарды түзүүгө жана көзөмөлдөөгө;

-билими жөнүндөгү мамлекеттик үлгүдөгү документтерин ташырууну уюштурууга жана аларды даярдоо үчүн бүтүрүүчүлөр жөнүндө маалыматтын тактыгын камсыздайт жана жооп берүүгө;

Сканировано с CamScanner

-класстан тышкаркы иштердин мазмуну аркылуу окуучулардын тарбиялоо ишин камсыздоого жана көзөмөлдөөгө;

-балалыкты коргоо, жашы жетпегендердин укуктары жана кызыкчылыктарын сактоо боюнча талаптарды көзөмөлдөөгө жана сактоого;

-мекеменин каржылык-чарбалык ишин жетектөөгө жана көзөмөлдөөгө;

-гранттардык жана инвестициялардын, ата-энелердин өз эрки менен тапшырган төгүмдөрүн, анын ичинде кошумча билим берүү кызматынан түшкөн кирешелерди натыйжалуу пайдаланууну көзөмөлдөөгө жана жекече жооп берүүгө;

-мекемеде өрткө каршы коопсуздук боюнча, ошондой эле окуу учурунда окуучулардын жана башка кызматкерлердин өмүрүнө коркунуч келтирген же алардын өлүмүнө алып келген учурлардын татаалдыгына жана күнөөсүнүн денгээлине жараша Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык тартиптик, административдик жана кылмыш жоопкерчилигин тартууга;

-жалпы билим берүү уюмунун материалдык-техникалык базасын эсепке алуу жана сактоо, техникалык коопсуздугун жана санитардык тазалык режимин сактоо, окуучулардын жана кызматкерлердин эмгегин коргоо үчүн жооптуу болот жана алар үчүн жооп тартууга;

-кызматтык милдеттерге мекеменин Уставына жана Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларына ылайык башка да милдеттерди аткарууга.

VI. Мүлк жана материалдык-финансылык каражаттар.

6.1 Мекеменин ишин камсыз кылуу максатында уюштуруучу, же ал укук берген орган Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында аныкталган тартипте өзүнө таандык менчикти (уюм имараты, крулуштары, жабдуулары жана башка мүлктү) уюмга бекитип берет.

Мекемеде жер үлүшү Кыргыз Республикасынын мыйзамында аныкталган тартипте бекитилип берилет. Мекемеге бекитилип берилген мүлк билим берүү максатынан тышкары алынып коюлушу же ээликтен ажыратылышы мүмкүн эмес.

6.2 Мекеменин уюштуруучусу же ал ыйгарым укук берген орган жалпы билим берүү уюмунун имаратын пайдаланууда төмөнкүлөргө милдеттүү:

-жалпы билим берүү уюмунун имараттарын тиешелүү техникалык, санитардык, өрткө каршы экологиялык жана архитектуралык эстетикалык абалда кармоого;

-объекти пайдалануунун бүткүл ченемдик мөөнөтүнүн ичинде, пайдалануу учурунда оңдоп-түзөө иштерин кошкондо долбоорлук-сметалык жана техникалык документтерди техникалык көзөмөлдөө журналдарын сактоого;

-пайдаланылып жаткан имараттардын техникалык абалына беш жылда бир жолудан кем эмес эспертиза жүргүзүүгө;

-пайдаланылып жаткан объектилерге мезгил-мезгили менен оңдоп-түзөө иштерин жүргүзүүгө, имараттарды пайдаланууга көзөмөл жүргүзүүчү ыйгарым укуктуу мамлекеттик органдардын талаптарын аткарууга;

6.3 Мекеменин уюштуруучусунун макулдугу менен ашканасын, спорт залын жана жер үлүшүнүн Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык арендага берүүгө укуктуу. Эгерде уюмдун негизги фонддорун үчүнчү тараптын пайдасына ажыраттуу каралса, уюм бүтүм чыгарууга укуксуз.

Сканировано с CamScanner

6.4 Уюмдун мүлкүн жана каржылоо ресурстарын топтоо булактары болуп:

-Республикалык жана жергиликтүү бюджеттер:

-уюштуруучу болуп саналган жекече жана юридикалык жактардын, чет өлкөлөрдүн жана жарандардын каражаттары;

-Кыргыз Республикасынын мыйзамдары тыюу салбаган бюджеттен тышкарки ишкердүүлүктөн түшкөн мекеменин өзүнүн каражаттары (аренда ж.б.);

-депозиттик салымдардан түшкөн кирешелер;

-жекече жана юридикалык жактардын, анын ичинен чет өлкөлүктөрдүн да өз ыктяры менен кошкон каражаттары, кайрымдуулук жана максаттуу төлөмдөрү;

-акы төлөнүүчү кошумча билим берүү кызматтарын уюштуруу;

-билим берүүнү колдоочу фонддорду түзүү;

-кредиттер;

-КРнын мыйзамдарына каршы келбеген башка булактар эсептелет.

6.5 Жекече жана юридикалык жактар белек, кайрымдуулук же керээз катары берген акчалай каражаттарына, мүлккө жана менчик обьектилерине, ошондой эле ишкердүүлүгүнөн түшкөн кирешелерден жана ошол киршеге сатып алынган менчик обьектилерине уюмдун менчик укугу бар.

6.6 Мекеме өзүнүн карамагындагы акчалай каражаттарынын жана менчигинин чегинде өз милдеттери боюнча жооп берет.

6.7 Мекеменин финанчылык-чарбалык ишин мамлекеттик көзөмөлдөөнү текшерүү органдары тийиштүү ченемдик укуктук актыларынын негизинде жүргүзөт.

6.7 Республикалык жана муниципалдык билим берүү мекемеси каржылоо Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык жүргүзүлөт. Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары, каржылоо каражаттары болсо, мекемени ченемдерден ашык каржыланышы мүмкүн.

VI Эл аралык кызматташтык

7.1 Жалпы билим берүү уюму Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында аныкталган тартипте чет өлкөлүк ишканалар, мекемелер менен түз байланыш түзүүгө жана банк мекемелериинде валюталык эсептерин ачууга укуктуу.

VIII Мекемени жоюу жана өзгөртүп уюштуруу.

8.1 Мекемени кайра уюштуруу же жоюу иштери окуу жылынын аягында жүзөгө ашырылат. Окуу жылынын аягында уюм жоюлса же өзгөртүлүп уюштурулса, билим берүүнү мамлекеттик башкаруунун региондук органы, окуучулардын ата-энелери (мыйзамдуу өкүлдөрү) менен макулдашып, аларды башка билим берүү уюмдарына которуу боюнча жоопкерчилигин өзүнө алат.

8.2 Мекеменин билим берүү ишмердүүлүгү токтотулган мезгилде окуучулар башка мекемелерге жайгаштырылат жана мекеменин материалдык-техникалык базасы, мүлкү өткөрүп берүү актыларынын негизинде мекеменин уюштуруучусун чечими боюнча башка мекемелерге өткөрүлүп берилет.

Сканировано с CamScanner

8.3 Мекеменин жоюлушу жана өзгүртүп уюштурулушу КРнын Жарандык кодексине жана КРнын «Юридикалык жактарды, филиалдарды (өкүлчүлүктөрдү) мамлекеттик каттоо жөнүндө» Мыйзамында аныкталган тартипте ишке ашырылат.

8.4 Уюмдун Уставына өзгөртүүлөрдү киийрүү жана кабыл алуу иштери, уюмдун жалпы педагогикалык кеңешмесинин жана уюм кеңешинин чечими менен жүргүзүлөт.

Директор: [подпись] **Г.Ш.Жээналиева**

Сканировано с CamScanner